

BÁO CÁO

Đề xuất nhiệm vụ, giải pháp tăng cường quản lý chất lượng Sâm Ngọc Linh trên địa bàn huyện Đắk Glei

Thực hiện Công văn số 749/SKHCN-QLKH ngày 24/5/2024 của Sở Khoa học và Công nghệ về việc báo cáo kết quả việc triển khai các nhiệm vụ hợp tác với quận Hongcheon - tỉnh Gangwon, quận Jinan - tỉnh Jeonlabuk, Hàn Quốc năm 2019, UBND huyện báo cáo đề xuất nhiệm vụ, giải pháp tăng cường quản lý chất lượng Sâm Ngọc Linh trên địa bàn huyện như sau:

I. CÔNG TÁC CHỈ ĐẠO.

- Ban hành Công văn số 2096/UBND-KTHT ngày 11/10/2021 về việc triển khai thực hiện Kế hoạch 3286/KH-UBND ngày 14/9/2021 của UBND tỉnh về Bảo vệ Thương hiệu Sâm Ngọc Linh Kon Tum; Công văn số 2011/UBND-KTHT ngày 23/9/2023 về việc tăng cường công tác bảo vệ thương hiệu sâm Ngọc Linh trên địa bàn huyện.

- Chỉ đạo Phòng Văn hóa và Thông tin phối hợp với Trung tâm Văn hóa - Thể thao - Du lịch và Truyền thông và các cơ quan, đơn vị liên quan: Đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền: đưa tin, viết bài, phát thanh, treo băng rôn, khẩu hiệu; giúp cán bộ, công chức, viên chức, người lao động tại các cơ quan, doanh nghiệp, cơ sở sản xuất - kinh doanh và nhân dân hiểu rõ vai trò, trách nhiệm của mỗi cá nhân, tập thể trong “Công tác chống buôn lậu, hàng giả và gian lận thương mại”, đặc biệt đối với hàng hóa là Sâm Ngọc Linh.

- Chỉ đạo các phòng, ban liên quan và UBND các xã, thị trấn phối hợp với Sở Công thương, Chi cục quản lý thị trường, Đội Quản lý thị trường số 3... tiến hành kiểm tra, kiểm soát, xử lý kịp thời các hành vi buôn lậu, buôn bán hàng giả, đầu cơ, giam hàng, tăng giá quá mức... gây bất ổn thị trường trên địa bàn huyện; từng bước nâng cao chất lượng trong việc phối hợp chống buôn lậu, hàng giả và gian lận thương mại.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN.

1. Kết quả triển khai thực hiện trồng Sâm Ngọc Linh trên địa bàn huyện

- Năm 2021 diện tích đã trồng Sâm Ngọc Linh trên địa bàn huyện đạt **21,2 ha**; Năm 2022 diện tích đã trồng đạt **33,2 ha**; Năm 2023 diện tích đã trồng đạt **41,2 ha**.

- Diện tích trồng sâm Ngọc Linh trên địa bàn huyện tăng trưởng từng năm, đến ngày 20/5/2024 tổng diện tích trồng ước khoảng **47,2 ha**, đạt **100%** kế hoạch

năm. Trong đó, diện tích trồng mới là khoảng **06 ha**, đạt **100%** kế hoạch năm (gồm: Đăk Nhoong 0,5 ha; Đăk Man 0,5 ha; Đăk Plô 0,5 ha; Đăk Choong 0,75 ha; Xốp 0,75 ha; Mường Hoong 1,0 ha; Ngọc Linh 2,0 ha)¹.

2. Chỉ tiêu về chế biến, tiêu thụ dược liệu

Huyện Đăk Glei không phân bổ chỉ tiêu về chế biến và tiêu thụ dược liệu. Từ năm 2019, huyện đã thu hút 01 Nhà máy nước giải khát sâm dây Ngọc Linh, Trà túi lọc sâm dây Ngọc Linh tại thôn Đăk Nớ, xã Đăk Pék do Công ty cổ phần nước giải khát Ngọc Linh là chủ đầu tư. Đồng thời thành lập 07 Hợp tác xã có tham gia hoạt động trong lĩnh vực dược liệu, trong đó có 02 HTX² có trồng 05 ha diện tích Đàng sâm; các HTX³ còn lại chủ yếu hoạt động kinh doanh, mua bán và thực hiện liên kết với người dân tiêu thụ sản phẩm dược liệu.

3. Kết quả triển khai thực hiện về công tác quản lý và sử dụng Nhãn hiệu chứng nhận, chỉ dẫn địa lý cho sản phẩm Sâm củ

- Thực hiện các Quyết định số 697/QĐ-UBND ngày 23/7/2020 của UBND tỉnh về việc ban hành Quy chế quản lý và sử dụng nhãn hiệu chứng nhận Sâm Ngọc Linh Kon Tum; Quyết định số 1247/QĐ-UBND ngày 28/12/2021 của UBND tỉnh về việc ban hành Quy chế quản lý và sử dụng chỉ dẫn địa lý “Ngọc Linh” cho sản phẩm Sâm củ của tỉnh Kon Tum và các chỉ đạo của UBND tỉnh. Tính đến thời điểm hiện tại, theo Quyết định số 2465/QĐ-SHTT ngày 30/7/2018 của Cục Sở hữu trí tuệ⁴, đã cấp quyền chỉ dẫn địa lý cho sản phẩm Sâm củ tại địa bàn 03 xã Mường Hoong, Ngọc Linh, Xốp thuộc huyện Đăk Glei.

- UBND huyện đã chỉ đạo cơ quan chuyên môn tiến hành hướng dẫn UBND các xã, thị trấn về việc cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng chỉ dẫn địa lý đối với sản phẩm Sâm củ Ngọc Linh; trong đó chú trọng đến việc hướng dẫn thành phần hồ sơ và các thủ tục có liên quan được quy định tại Điều 8, Quyết định số 1247/QĐ-UBND ngày 28/12/2021 của UBND tỉnh về việc ban hành quy chế quản lý và sử dụng chỉ dẫn địa lý “Ngọc Linh” cho sản phẩm sâm củ của tỉnh Kon Tum.

¹ Năm 2024 chỉ tiêu tổng diện tích trồng sâm Ngọc Linh là **47,2 ha** trên địa bàn 07 xã (Gồm: Đăk Nhoong 0,67 ha; Đăk Man 2,0 ha; Đăk Plô 1,5 ha; Đăk Choong 3,5 ha; Xốp 6,8 ha; Mường Hoong 8,9 ha; Ngọc Linh 24,1 ha).

² Cụ thể: HTX Nông - Lâm nghiệp và Dược liệu Ngọc Linh; HTX Nông nghiệp và Dược liệu Mường Hoong.

³ Gồm: Công ty CP nước giải khát sâm dây Ngọc Linh; Công ty TNHH Vinate; HTX và TM DV cung ứng dược liệu Thuận Tài; HTX Thương mại và dịch vụ Đăk Glei; HTX dược liệu Ngọc Linh.

⁴ Quyết định số 2465/QĐ-SHTT ngày 30/7/2018 của Cục Sở hữu trí tuệ về việc sửa đổi Giấy chứng nhận đăng ký chỉ dẫn địa lý “Ngọc Linh” số 00049 cho sản phẩm sâm củ.

- Tiến hành rà soát số lượng, độ tuổi và địa điểm trồng sâm củ Ngọc Linh tại 3 xã được cấp chỉ dẫn địa lý⁵. Đã Cử cán bộ tham gia cùng Đoàn (*Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Chi cục Kiểm lâm, Sở Khoa học và Công nghệ*) kiểm tra thực tế số lượng, độ tuổi, nguồn gốc và địa điểm trồng sâm của từng hợp tác xã, nhóm hộ và hộ trên địa bàn.

4. Công tác kiểm tra, xử lý vi phạm

- Thành lập Đoàn kiểm tra các cơ sở kinh doanh dược liệu: đặc biệt là sản phẩm sâm củ Ngọc Linh và nhãn hiệu Sâm Ngọc Linh Kon Tum trên địa bàn huyện Đăk Glei.

- Chủ trì, phối hợp với Đội Quản lý thị trường số 3 và các đơn vị liên quan tuyên truyền tuyên truyền cho các cơ sở kinh doanh nhỏ, lễ các quy định của pháp luật về đăng ký kinh doanh, an toàn vệ sinh thực phẩm, thực hiện nghĩa vụ thuế, phòng cháy chữa cháy, đề nghị chủ cơ sở chấp hành các quy định về sản xuất, kinh doanh hàng hóa, dịch vụ...;

- Đề nghị các cơ sở kinh doanh dược liệu ký cam kết (*không sản xuất, tàng trữ hàng giả, hàng kém chất lượng, vi phạm sở hữu trí tuệ*) và phải thể hiện rõ nguồn gốc, xuất xứ của hàng hóa; không gây nhầm lẫn hoặc trà trộn với các sản phẩm có nguồn gốc từ huyện Đăk Glei.

III. THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN.

1. Thuận lợi

- Bằng nhiều hình thức tuyên truyền, người dân đã từng bước nâng cao nhận thức và tham gia phòng, chống hàng giả, hàng nhái, hàng kém chất lượng.

- Sự phối hợp có hiệu quả giữa các ngành chức năng trong công tác phòng, chống buôn lậu, gian lận thương mại tại các tuyến, địa bàn trọng điểm. Bên cạnh đó, mỗi người dân, chính quyền cơ sở cũng từng bước nâng cao ý thức trách nhiệm trong việc hỗ trợ, cung cấp thông tin, phối hợp tích cực với các cơ quan chức năng để kịp thời kiểm tra, xử lý nghiêm những trường hợp vi phạm.

2. Khó khăn

- Trình độ dân trí của người dân trên địa bàn còn hạn chế, chưa quan tâm đến hồ sơ pháp lý của sản phẩm sâm củ, đăng ký nhãn hiệu chứng nhận để đưa ra thị trường mặc dù chính quyền địa phương đã tích cực tuyên truyền, vận động.

- Người dân tại địa bàn các xã trồng sâm củ chủ yếu trồng dưới tán rừng tự nhiên thuộc khu vực Khu Bảo tồn thiên nhiên Ngọc Linh quản lý. Do vậy không có tính pháp lý về đất đai và xuất xứ của sâm củ.

- Tình trạng nuôi trồng, sản xuất, chế biến, kinh doanh dược liệu trong nước, trong tỉnh nói chung và huyện Đăk Glei nói riêng ngày càng đa dạng, phong phú.

⁵ Mường Hoong, Ngọc Linh, Xốp.

Bên cạnh đó, dược liệu không rõ nguồn gốc từ nước ngoài, và các tỉnh thành khác với mẫu mã đẹp, giá rẻ phù hợp với tâm lý mua sắm của người tiêu dùng, nên đã tạo nên tình trạng buôn bán hàng lậu, hàng giả và gian lận thương mại.

IV. NHIỆM VỤ TRONG THỜI GIAN TỚI.

1. Tiếp tục vận động, hỗ trợ người dân trong việc đăng ký sử dụng Giấy chứng nhận quyền sử dụng chỉ dẫn địa lý “Ngọc Linh” cho sản phẩm sâm củ; đảm bảo quyền lợi đối với các hộ dân trồng sâm tại 3 xã Mùòng Hoong, Ngọc Linh, Xốp thuộc vùng chỉ dẫn địa lý trên địa bàn huyện; mở rộng vùng chỉ dẫn địa lý tại địa bàn các xã Đăk Choong, Đăk Plô, Đăk Man, Đăk Nhoong.

2. Trong thời gian tới tiếp tục chăm sóc và tăng diện tích trồng sâm củ đối với các xã có điều kiện thổ nhưỡng, khí hậu thích hợp trồng sâm Ngọc Linh.

3. Thu hút các thành phần kinh tế vào đầu tư phát triển và chế biến Sâm Ngọc Linh, đặc biệt chú trọng đến việc hình thành các Hợp tác xã kiểu mới tham gia trồng Sâm Ngọc Linh để thu hút người dân bản địa nhằm phát triển kinh tế - xã hội tại địa bàn.

4. Tổ chức quán triệt những quy định của pháp luật, chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, Ban Chỉ đạo 389 quốc gia về đấu tranh chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả; đồng thời theo dõi, nghiên cứu các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của UBND tỉnh, Ban Chỉ đạo 389 tỉnh Kon Tum nhằm xác định công tác đấu tranh chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả là một trong những nhiệm vụ chính trị quan trọng, thường xuyên của các cơ quan, đơn vị, UBND các xã, thị trấn, tuyệt đối không cho phép có “Vùng cấm” trong công tác này.

5. Chỉ đạo các cơ quan, đơn vị, UBND các xã, thị trấn tăng cường phối hợp với lực lượng làm công tác chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả theo hướng tập trung, chuyên sâu, phân định rõ trách nhiệm của từng cơ quan, đơn vị và lĩnh vực quản lý nhằm thực hiện hiệu quả công tác này; xử lý kịp thời, nghiêm minh những cán bộ, công chức tiếp tay, dung túng hoặc có biểu hiện tiêu cực khác trong thực hiện nhiệm vụ được giao, đảm bảo nội bộ vững mạnh, đáp ứng yêu cầu công tác.

6. Đẩy mạnh các hoạt động kiểm tra, thanh tra về tiêu chuẩn chất lượng hàng hóa, điều kiện sản xuất, kinh doanh và các mặt hàng thiết yếu; Thường xuyên tuyên truyền phổ biến pháp luật, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cán bộ, công chức và nhân dân về công tác đấu tranh chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả với nội dung, hình thức đa dạng, phù hợp, có sức lan tỏa sâu, rộng để mỗi người thấy được quyền lợi, nghĩa vụ, tích cực tham gia công tác này; công khai kết quả điều tra, xử lý trên các phương tiện thông tin đại chúng nhằm răn đe, phòng ngừa chung.

7. Làm tốt công tác phối hợp lực lượng kiểm tra, phân định cơ quan chịu trách nhiệm chính và cơ quan phối hợp; xây dựng cơ chế chia sẻ thông tin giữa các phòng, ban ngành, UBND các xã, thị trấn và lực lượng chức năng để nắm chắc địa bàn, đối tượng, phương thức thủ đoạn buôn lậu, gian lận thương mại và sản xuất, kinh doanh hàng giả.

V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ.

1. Ban hành nhiều chính sách hỗ trợ doanh nghiệp và người dân liên kết trồng sâm Ngọc Linh dưới tán rừng; ưu tiên hộ gia đình, cá nhân là người dân tộc thiểu số tham gia nhóm hộ, cộng đồng dân cư được giao khoán quản lý, bảo vệ rừng trong vùng quy hoạch.

2. Hình thành các cơ sở sản xuất giống gốc đúng tiêu chuẩn, đảm bảo xuất xứ để cung ứng nguồn giống ra thị trường phục vụ cho việc phát triển Sâm Ngọc Linh.

3. Đề nghị Chi cục Quản lý thị trường nói chung, Đội quản lý thị trường số 3 nói riêng tiếp tục theo dõi, trinh sát tình hình thực hiện pháp luật trong lĩnh vực kinh doanh sản phẩm củ Ngọc Linh và nhãn hiệu Sâm Ngọc Linh Kon Tum trên địa bàn huyện Đăk Glei. Chủ động phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan tiến hành kiểm tra, xử lý vi phạm theo quy định.

Trên đây là Báo cáo đề xuất nhiệm vụ, giải pháp tăng cường quản lý chất lượng Sâm Ngọc Linh trên địa bàn huyện Đăk Glei, UBND huyện báo cáo đề Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Kon Tum biết, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Sở Khoa học và Công nghệ (b/c);
- Thường trực HĐND huyện (đ/b);
- Chủ tịch, các PCT UBND huyện;
- Cơ quan, đơn vị liên quan;
- Lưu: VT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Đỗ Sum